

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/118/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7516205881
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2017:7516205881.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou v právnej veci navrhovateľa Mgr. O. Y., nar. X.X.XXXX, bytom L. X. XXX, právne zastúpeného JUDr. Silviou Sovovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Diamantová 10, proti manželke J. Y., rod. J., nar. X.X.XXXX, bytom L. X. XXX, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kerecman, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Rázusova 1, v konaní o určenie výživného na čas po rozvoде pre maloletú L. Y., nar. X.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej L. sumou 200 eur mesačne, vždy do 15 - eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc 30.11.2016.

II. Dlžné výživné za obdobie od 30.11.2016 do 11.9.2017 vo výške 50 eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice - okolie rozsudkom č. k. 9P/118/2016 - 276 zo dňa 21.9.2016 manželstvo navrhovateľa R.. O. Y., nar. X.X.XXXX, a jeho manželky J. Y., rod. J., nar. X.X.XXXX, rozviedol. Na čas po rozvoде zveril maloletú L. Y., nar. X.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 200 eur mesačne, vždy do 15 - eho dňa v mesiaci vopred do rúk matky, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia o rozvoде. Rodičia sa dohodli na úprave styku otca s maloletým dieťaťom tak, že otec sa bude stretávať s maloletou každý párný víkend v čase od soboty od 8.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý týždeň v stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod. a každý nepárny týždeň v piatok od 15.00 hod. do 18.30 hod.

2. Rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č. k. 9P/118/2016 - 276 zo dňa 21.9.2016 okrem výroku o výživnom nadobudol právoplatnosť dňa 30.11.2016.

3. Dňa 22.11.2016 podal otec prostredníctvom svojej právnej zástupkyne odvolanie proti výroku o výživnom. Podstatná zložka odvolacej argumentácie právnej zástupkyne otca bola venovaná poukazovaniu na „takzvané „odôvodnenie“ rozsudku a množstvo nezodpovedaných logických otázok, ktoré sa jej natískajú“, nerozumela „zvrátenosti logiky súdu prvej inštancie“. V odvolaní viackrát poukázala na údaje v odôvodnení rozsudku, ktoré sú podľa jej „hlbokého presvedčenia lživé“.

4. Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 30.6.2017 č. k. 8CoP/57/2017 - 323 zrušil rozsudok prvostupňového súdu v napadnutom výroku o výživnom a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia nariadil okresnému súdu vykonať dokazovanie ohľadom

charakteru a nevyhnutnosti vynaloženia mesačných výdavkov otca z pohľadu zákonných podmienok s dôrazom na zásadu prednosti výživného pred ostatnými výdavkami povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, za tým účelom riadne a zákonne vyhodnotiť zistené výdavky otca, posúdiť jeho životnú úroveň a porovnať ju so životnou úrovňou maloletej s poukazom na jej právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, riadne a zákonne posúdiť odôvodnené potreby maloletej.

5. Súd opätovne vykonal dokazovanie výsluchom otca, výsluchom matky, oboznámením listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise a zistil tento stav:

6. Otec vo svojej výpovedi potvrdil, že naďalej býva so svojimi rodičmi, dôchodcami, ktorým na bývanie prispieva sumou 104,32 eur mesačne, čo je polovica celkových výdavkov na bývanie. Používa motorové vozidlo patriace jeho otcovi zn. Škoda Felicia, rok výroby 1998, na tankovanie minie 40 eur mesačne. Spláca pôžičku zo Štátneho fondu rozvoja bývania vo výške 139,98 eur mesačne týkajúcu sa spoločného rodinného domu vo L., v ktorom býva matka s maloletou, platí si životnú poisťku v Kooperatíve vo výške 19,37 eur mesačne, odnášku pošty 4 eurá mesačne, mobil do 20 eur mesačne, internet 17,92 eur mesačne. Do práce

- 3 -

9P/118/2016

chodí MHD za 21,20 eur mesačne. Ďalšie výdavky má na stravu, hygienu, oblečenie, veci do domácnosti, čo je vo výške cca 400 eur mesačne. Už v čase vyhlásenia rozsudku dňa 21.9.2016 na aktivity s maloletou vynakladal cca 40 eur mesačne, na pojednávaní 11.9.2017 uviedol, že tieto výdavky sa stále zvyšujú. Potvrdil, že výživné vo výške 200 eur mesačne pravidelne uhrádza, po doručení rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach zaplatil v auguste 2017 sumu 150 eur.

7. Z výpovede matky vyplýva, že maloletá L. od 4.9.2017 nastúpila do R. školy v Q. Y.. Za september 2017 zaplatila stravné vo výške 22,60 eura, 7 eur mesačne stojí pobyt dieťaťa v materskej škole, 7 eur mesačne je dobrovoľný príspevok rodičov schválený na triednom aktíve 7.9.2017, ktorý bude slúžiť na rôzne aktivity detí ako Mikuláš a pod. Suma 12 eur ročne je triedny fond, ktorý slúži na rôzne výchovné koncerty a divadelné predstavenia, pondelky majú deti ovocné dni, ktoré sú spojené s nosením ovocia do školy, zároveň bude maloletá Vanessa navštevovať dramaticko - pohybový krúžok, ktorý bude stáť 3 eurá mesačne. Vo L. X. má maloletá možnosť navštevovať tanečný krúžok, jedna hodina stojí 1 euro, čiže do mesiaca to budú 4 eurá. Matka poukázala na to, že s nástupom maloletej do škôlky sa zvýšili výdavky súvisiace s nákupom oblečenia maloletej a podobne. Deti majú ísť na výlet do Planetária v R., v januári budúceho roka existuje možnosť ísť na lyžiarsky kurz, ktorý prebieha na Jahodnej, stojí 8 eur denne, pričom mal by trvať päť dní. Maloletá L. nemá výstroj, preto za požičanie by bolo treba zaplatiť ešte 30 eur.

8. Matka spolu s maloletou naďalej býva v rodinnom dome vo L. X., ktorý je predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania. Poukázala na to, že ešte pred rozvodom sa s otcom maloletej dohodli na výživnom vo výške 250 eur mesačne a dohodli sa aj na predaji spoločnej nehnuteľnosti. Podľa nej problémy ohľadom predaja rodinného domu sú práve na strane otca maloletej. Matka dala ohodnotiť rodinný dom tesne pred rozvodom, otec to považoval za predčasné. Poprela, že maloletá L. u otca trávi každý víkend, otec ju cez pracovný týždeň tak, ako je uvedené v rozsudku 9P/118/2016, vôbec nenavštevuje a z toho dôvodu mu umožňuje stretávať sa s ňou aspoň cez víkend, nie je to však pravidelne každý týždeň.

9. Matka vysvetlila, že urobila všetko pre to, aby maloletú L. prijali do škôlky už minulý rok. Dvakrát, v roku 2015 a 2016, vystála rad v R. škole na E. ul. v Q., kde bola na zápis už o druhej hodine ráno, ale maloletú tam nevzali z dôvodu, že tri roky dovŕšila až v októbri 2016. Zatiaľ nie je nikde zamestnaná, prácu si hľadá. Finančne jej pomáha sestra I. X., žijúca v zahraničí, ktorá jej v prípade potreby posiela peniaze na účet, v lete jej zaplatila opravu auta a zubov, maloletej nakupuje oblečenie. Okrem sestry jej pomáha aj kamarátka R. K., pretože v čase, keď otec dňa 28.3.2016 odišiel zo spoločnej domácnosti, rodičovský príspevok a prídavok na dieťa chodil jemu na účet. Ostala sama s dieťaťom bez peňazí, musela uhrádzať inkaso, preto poprosila o pomoc kamarátku z detstva R. K.. Každý mesiac jej posiela sumu 200 eur, asi dvakrát sa stalo, že poslala 250 eur, lebo bolo treba zaplatiť vyššie výdavky. Tieto finančné sumy jej sestra a kamarátka požičiavajú, musí ich vrátiť.

10. Právna zástupkyňa otca na pojednávaní potvrdila, že výdavky otca sa od rozhodnutia súdu prvého stupňa nezmenili. Otec naďalej uhrádza výdavky v takej istej výške s tým rozdielom, že v novembri 2016 došlo k splateniu sumy za chladničku, ktorú používa matka maloletej. Poukázala na to, že otec sa o maloletú stará, po rozpade spoločnej domácnosti ju mal každý víkend, s výnimkou možno dvoch až troch víkendov, poskytuje jej nadštandardný servis od vyvárania po rôzne aktivity, pričom práve náklady najmä v spojení s aktivitami maloletej sa vzhľadom aj na vek dieťaťa zvýšili. Trvala na určení výživného vo výške 150 eur mesačne, podľa nej matka nepredložila v konaní žiadne dôkazy odôvodňujúce výživné vo výške 200 eur mesačne, ktoré je vzhľadom na vek dieťaťa aj vzhľadom na príjem a výdavky otca neprimerané a nadštandardné. Právna zástupkyňa poprela tvrdenie matky o tom, že ju otec nechal po opustení spoločnej domácnosti bez finančných prostriedkov. Poukázala na iracionálny prístup matky k riešeniu problematiky predaja rodinného domu. Podotkla, že celé vyporiadanie BSM môže trvať roky, výživné je pravidelná platba, ktorá musí vychádzať z momentálnych pomerov a vlastne možností otca. Značnú časť svojej výpovede venovala opisovaniu problematiky stravovania maloletej a tomu, ako otcova matka vnučke dennodenne vyvára a pečie, pričom dieťa nie je zvyknuté pri tej výške výživného, ako sa platí, jesť varenú stravu.

11. Z potvrdenia o mzde otca vystaveného zamestnávateľom R.y bolo zistené, že otec dosiahol za rok 2016 (od januára 2016 do decembra 2016) priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 1.137,85 eur, za rok 2017 (za mesiace január 2017 až júl 2017) priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 1.168,35 eur. Berúc do úvahy priemernú čistú mesačnú mzdu otca za obdobie posledných dvanásť kalendárnych mesiacov zdokladovaných v spise je zrejmé, že otec za obdobie 08/2016 až 07/2017 dosiahol priemernú čistú mzdu vo výške X.XXX,XX eur mesačne (č. l. 563, 564).

12. Napriek tomu, že právna zástupkyňa otca tak v samotnom odvolaní ako aj na pojednávaní dňa 11.9.2017, kedy bez vyzvania súdu samovoľne rušila priebeh pojednávania svojimi komentármi reagujúcimi na oboznamovanie súdu s príjmom otca, kde sumy diktované súdom sponchybovala a označila za skreslené, súd za žiadnych okolností nemohol dospieť k inému výpočtu, pretože pri tomto výpočte použil štandardné, každému známe, matematické operácie (sčítanie a delenie). V tejto súvislosti je potrebné spomenúť, že právna zástupkyňa otca už vo svojom odvolaní proti rozsudku zo dňa 21.9.2016 uviedla, cit. „Pre chýbajúce odôvodnenie neviem určiť, akým spôsobom a na základe akých výpočtov dospel súd k zisteniu čistého mesačného príjmu vo výške X.XXX,XX eur v období 07/2015 až 06/2016, ale takto priemerný mesačný príjem podľa môjho hlbokého presvedčenia nezodpovedá skutočnosti... Namietam, že súd prvej inštancie vypočítal výšku čistého priemerného zárobku nesprávne (na základe mne neznámych podkladov). Ako k sume 1.103,76 eur mesačne dospel vlastne neviem. Ale tento údaj je podľa môjho hlbokého presvedčenia lživý“.

13. Opätovným prepočtom uvedených súm, vzhľadom na námietky právnej zástupkyne, súd dospel k rovnakému záveru, že suma 1.103,76 eur ako priemerná čistá mesačná mzda otca za obdobie 07/2015 až 06/2016 (č. l. 151 - potvrdenie o mzde otca vystavené zamestnávateľom) je správna a je nanajvýš zvláštne, že právnej zástupkyne otca nie sú známe podklady, na základe ktorých bola táto suma vypočítaná, keďže tieto listinné dôkazy súd oboznámil na pojednávaní a JUDr. Sovová ako právna zástupkyňa otca okrem iného mala možnosť nahliadnuť do spisu a v prípade pochybností overiť si uvedené výpočty. Pre úplnosť súd dodáva: v mesiaci 07/2015 otec dosiahol čistú mzdu vo výške 1.043,22 eur, 08/2015 vo výške 1.043,22 eur, 09/2015 vo výške 1.043,22 eur, 10/2015 vo výške 1.436,56 eur, 11/2015 vo výške 1.037,88 eur, 12/2015 vo výške 1.043,22 eur, 01/2016 vo výške 1.076,80 eur, 02/2016 vo výške 1.076,80 eur, 03/2016 vo výške 1.076,80 eur, 04/2016 vo výške 1.076,80 eur, 05/2016 vo výške 1.076,80 eur, 06/2016 o výške 1.213,85 eur. Spočítaním uvedených súm a ich následným vydelení číslom 12 (12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov) je výsledkom suma 1.103,76 eur (č. l. 151, 562, 563). V žiadnom prípade preto nemožno súhlasiť s názorom právnej zástupkyne otca, ktorá „má za to, že súd nesprávne a v rozpore so zákonom započítal do priemerného príjmu otca tzv. ošatné, „tiež sa jej javí, že súd bezdôvodne započítal do príjmu otca jednorazové príjmy z

náhodnej dohody o vykonaní práce, ktoré sa nezopakujú a súdu musí byť jasné, že ich v budúcnosti nedosiahne" (č. l. 286, 287). Súd pripomína, že z predmetného potvrdenia o mzde je zrejmé, že tzv. príspevok na odevné je uvedený mimo čistej mzdy otca, konkrétne bol otcovi poukázaný v mesiaci 08/2015 vo výške 186,06 eur a v mesiaci 02/2016 vo výške 201,58 eur, čiže nie je započítaný do čistej mzdy otca. Uvedené vyjadrenia právnej zástupkyne nie sú namieste a v prípade svojich pochybností a domnienok sa mohla dôkladným preštudovaním listinných dôkazov vyhnúť bezdôvodnému obviňovaniu súdu z uvádzania „živých" informácií.

14. V danom prípade súd považuje za potrebné vysvetliť, že v čase rozhodovania o výživnom štandardne vychádza z priemerného čistého príjmu účastníka konania za posledných dvanásť kalendárnych mesiacov s cieľom určiť čo najobjektívnejšie zárobok účastníka konania, pretože tento nemusí v každom mesiaci dosiahnuť rovnakú výšku. Aj preto súd pri rozhodovaní dňa 21.9.2016 vychádzal z príjmu otca za obdobie 07/2015 až 06/2016, ktoré bolo zdokladované v spise. V súčasnosti sa v spise nachádza potvrdenie o mzde otca aj za nasledujúce obdobie, čiže od júla 2016 doposiaľ.

15. Pre objektívnosť súd udáva:

Priemerná čistá mesačná mzda otca za obdobie od 09/2015 až 08/2016, z ktorej mal súd za ideálnych okolností vychádzať pri rozhodovaní dňa 21.9.2016, je 1.109,36 eur (13.312,33 eur : 12 mesiacov).

Vzhľadom na to, že súd v tomto konaní po zrušení výroku o výživnom krajským súdom určuje výživné od právoplatnosti rozvodu, t. j. od 30.11.2016, súd uvedie aj priemernú čistú mesačnú mzdu za obdobie bezprostredne predchádzajúce tomuto dátumu, čiže za obdobie

- 6 -

9P/118/2016

12/2015 až 11/2016. Z potvrdenia o mzde otca vyplýva, že jeho priemerná čistá mesačná mzda bola za toto obdobie vo výške 1.131,82 eur (13.581,85 eur : 12 mesiacov).

Pokiaľ bola zo strany právnej zástupkyne otca neprávom spochybňovaná suma uvedená v rozsudku zo dňa 21.9.2016 vo výške 1.103,76 eur mesačne, ktorá bola, ako je podrobne vysvetlené v bode 13 odôvodnenia, evidentne vypočítaná správne, súd musí poukázať na to, že za obdobie 12/2015 až 11/2016 bola priemerná čistá mesačná mzda otca už vo výške 1.131,82 eur, čo je dokonca o 28,06 eura mesačne viac.

16. Zosumarizovaním výdavkov matky na základe platobných dokladov SIPO bolo zistené, že matka uhradza zálohové platby za elektrinu vo výške 37,47 eur mesačne, do januára 2017 uhradza za elektrickú energiu 70,10 eur mesačne. Matka ďalej uhradza koncesionársky poplatok vo výške 4,64 eur mesačne, zálohové platby za plyn vo výške 123 eur mesačne (od novembra 2016, dovtedy vo výške 100 eur mesačne). Matka ďalej uhradza za Digi 11,10 eur mesačne, internet 14,61 eur mesačne, platí si životné poistenie vo výške 11,62 eur mesačne, mobil 12 eur mesačne, povinné zmluvné poistenie motorového vozidla Y. Y., rok výroby 2007, ktoré zdedila po svojom otcovi, vo výške 18,81 eur štvrťročne, 37,58 eur ročne za komunálny odpad, 11,78 eur ročne daň z nehnuteľností, 44,20 eur štvrťročne poplatok za vyčistenie žumpy, 80,24 eur ročne poistenie rodinného domu, na pohonné hmoty 30 eur mesačne.

17. Z výpisov z bankového účtu matky vo L. banke je zrejmé, že v auguste 2017 bola na účet matky poukázaná suma od p. K. vo výške XXX eur a p. X. vo výške XXX eur, v júli XXXX od p. X. vo výške XXX eur a následne XXX eur, v júni XXXX od p. X. vo výške XXX eur a p. K. vo výške XXX eur, v máji XXXX od p. X. vo výške XXX eur a p. K. vo výške XXX eur, v apríli XXXX od p. X. vo výške XXX eur, v marci XXXX od p. K. dvakrát po XXX eur, vo februári XXXX od p. X. vo výške XXX eur a p. K. XXX eur, v januári 2017 od p. X. XXX eur a p. K. XXX eur, v decembri XXXX od p. X. XXX eur a p. K. XXX eur, v novembri XXXX od p. K. XXX eur, v októbri XXXX od p. K. 2X0 eur a následne XXX eur.

18. Pokiaľ ide o výdavky maloletého dieťaťa, matka v čase vyhlásenia rozsudku 9P/118/2016 - 276 uvádzala výdavky na plienky vo výške cca 15 eur mesačne, čo odôvodňovala potrebou dávať ich maloletej počas noci, ďalej 30 eur mesačne na zeleninu, 20 eur mesačne na ovocie, oblečenie a obuv 40 eur mesačne. Ostatné výdavky ako hygiena, detská strava a rôzne voľnočasové aktivity vyčíslila na 100

- 150 eur mesačne, tanečný krúžok 15 eur mesačne. Od septembra 2017, kedy maloletá nastúpila na celodenný pobyt do materskej školy, vznikli výdavky maloletej na stravné vo výške cca 25 eur mesačne, 7 eur mesačne na pobyt dieťaťa v materskej škole, 7 eur mesačne dobrovoľný príspevok rodičov schválený na

- 7 -

9P/118/2016

triednom aktíve, 12 eur ročne triedny fond, dramaticko - pohybový krúžok v rámci škôlky za 3 eurá mesačne, tanečný krúžok vo L. X. za X eurá mesačne.

19. Rozhodnutím Materskej školy Q. Y. zo dňa 30.6.2017 bolo preukázané, že maloletá L. je prijatá od 4.9.2017 na celodenný pobyt v tomto zariadení.

20. Matka bola poberateľkou rodičovského príspevku na maloletú vo výške 203,20 eur mesačne do októbra 2016, kedy Vanessa dovŕšila tri roky.

21. Zo spisu tunajšieho súdu č. k. 14C/351/2016 vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 14C/351/2016 - 446 zo dňa 12.1.2017 v konaní o určenie manželského výživného bol odporca (otec) zaviazaný platiť navrhovateľke (matke) manželské výživné vo výške 150 eur mesačne od 6.4.2016 do 30.11.2016. Splatné výživné za obdobie od 6.4.2016 do 30.11.2016 v sume 1.175 eur je odporca povinný zaplatiť navrhovateľke do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Otec podal proti tomuto rozsudku odvolanie, ktoré dňa 13.3.2017 vzal späť, preto Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 25.7.2017 č. k. 8Co/49/2017 - 481 odvolacie konanie zastavil.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

26. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. V rámci komplexu prejavov vyživovacej povinnosti rodičov sa majú uspokojiť všetky životné potreby dieťaťa potrebné pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj. Závazok nie je solidárny, pri nedostatku schopností, možností na strane jedného z rodičov sa povinnosť presúva v potrebnom rozsahu na druhého rodiča.

- 8 -

9P/118/2016

Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť. Vychádza sa z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z nich. Ide o osobné právo každého dieťaťa, preto súd vymedzuje vyživovaciu povinnosť voči každému dieťaťu osobitne na základe jeho individuálnych potrieb. Odôvodnenosť potrieb vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať. Miera potrieb dieťaťa je rôzna. Nemožno dospieť k všeobecne platnému záveru, ide o individuálnu fyzickú a duševnú

vypelost' toho - ktorého dieťaťa, potreby detí v tom istom veku sa môžu odlišovať. Súčasne závisí od schopností a možností rodičov. V prípade obmedzených predpokladov na strane rodičov sa preto môže pohybovať od bežných najzákladnejších potrieb nutných pre život až po plné uspokojenie všetkých odôvodnených potrieb dieťaťa. Je teda úmerná životnej úrovni rodičov.

28. Obligatórnym zákonným hľadiskom je osobný výkon starostlivosti o dieťa. Uvedené konanie sa v zmysle predmetného ustanovenia chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Zákon o rodine osobnú starostlivosť o dieťa kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia. V tomto období môže osobná starostlivosť úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy), dieťa sa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá. V zmysle záverov aplikačnej praxe sa táto hodnota neznižuje tým, že rodič dieťa umiestni napríklad do materskej školy, a preto sa druhý rodič nemôže domáhať zníženia výživného z toho dôvodu. Rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti, plní svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, poskytovaním ubytovania a pod.

29. Na strane oprávneného zákon ustanovuje hľadisko odôvodnenosti potrieb. Odôvodnenosťou treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje. Výdavky môžu mať rôzny charakter, ide o každodenné výdavky (strava), mesačné výdavky (nájomné, úhrady za energie), ročné výdavky (zákonná poisťka za motorové vozidlo, daňové povinnosti), resp. nepravidelné výdavky (ošatenie, lieky, kultúrne vyžitie, sviatky). Všetky výdavky sú predmetom dokazovania v rámci konania o výživnom, súd ich musí brať do úvahy a určiť (spriemerovať) výživné tak, aby umožňovalo pokryť jednak pravidelné bežné potreby, ako aj potreby vyskytujúce sa len v určitých obdobiach (dovolenka) a rovnako potreby príležitostné (lieky a pod.).

30. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, pričom prihliadol k odôvodneným potrebám maloletého

- 9 -

9P/118/2016

dieťaťa ako aj k tomu, kto z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Súd trvá na tom, že v danom prípade matka od narodenia dieťaťa plnila a naďalej plní svoju vyživovaciu povinnosť predovšetkým výkonom osobnej starostlivosti o dieťa. Nemožno vyčítať matke, že sa celodenne starala o maloleté dieťa, ktoré síce dovŕšilo tri roky v októbri 2016, ale z dôvodu, že sa matke nepodarilo umiestniť ho do predškolského zariadenia, začalo navštevovať materskú školu až v septembri 2017. Súd preto zohľadnil osobnú starostlivosť matky o maloleté dieťa, ktorá svoj podiel na výžive dieťaťa plní najmä hodnotou práce vynakladanej pri jeho opatere. Matka žije s maloletým dieťaťom v spoločnej domácnosti sama, to znamená, že všetky výdavky súvisiace s bývaním uhrádza sama. V konaní bolo preukázané, že od novembra 2016 príjem matky pozostával len z prídavku na dieťa vo výške 23,52 eur mesačne a príležitostných platieb od príbuznej a kamarátky, ktoré im musí vrátiť, čiže aj vzhľadom na príjem matky v rozhodnom období je výživné vo výške 200 eur pre maloletú Vanessu adekvátne.

31. Prvostupňový rozsudok zo dňa 21.9.2016 bol okrem iného napadnutý aj z dôvodu „nezistenia oprávnených výdavkov maloletého dieťaťa a ich rozsahu s prihliadnutím na obmedzené potreby dieťaťa v tak útlom veku, resp. nevymedzenia týchto výdavkov" (odvolanie, č. I. 291). K tomuto súd udáva nasledovné: V bode č. 29 tohto odôvodnenia sa súd podrobne venuje problematike odôvodnenosti potrieb maloletého dieťaťa, pričom je zrejmé, že určité výdavky maloletého dieťaťa, ako napr. strava, oblečenie, prípadne lieky počas prípadnej choroby, nie je možné s úplnou presnosťou kvantifikovať z toho dôvodu, že tieto výdavky nikdy nie sú každý mesiac v rovnakej výške. Je nevyhnutné spomenúť, že dokazovať je potrebné len odôvodnené výdavky na výživu dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v tomto veku.

32. Súd za odôvodnené výdavky maloletej uznal výdavky súvisiace s bývaním, ktoré boli za obdobie od právoplatnosti rozvodu do januára 2017 vo výške 98,87 eur mesačne, čo je polovica z celkovej sumy

197,74 eur, ktorú matka uhrádzala prostredníctvom SIPO. Z dôvodu zníženia zálohových platieb za elektrinu je podiel maloletej na výdavkoch súvisiacich s bývaním v nasledujúcich mesiacoch vo výške 82,56 eur mesačne (polovica z celkovej sumy SIPO 165,11 eur). V tejto sume ešte nie sú zahrnuté ďalšie výdavky súvisiace s bývaním, ako napr. poplatok za Digi, internet, žumpu. Za odôvodnené výdavky súd ďalej považoval výdavky na stravu maloletej, ktoré by v prípade, že by matka vynaložila na jej stravu čo i len 5 eur denne, čo určite nemožno považovať za nadštandardné, dosahovali mesačne sumu 155 eur (5 eur x 31 dní). Na margo prednesu právnej zástupkyne otca ohľadom spôsobu stravovania maloletej u matky, ktorá údajne dáva dieťaťu jesť polotovary, pričom v domácnosti otca sa uprednostňuje varená strava, súd udáva: Súd nedisponuje kompetenciami výživového poradcu, preto mu neprináleží hodnotiť stravovanie maloletej Vanessy, toto je v plnej miere ponechané na jej rodičov, ktorí dieťa poznajú a najlepšie usúdia, čo je pre ich dieťa vhodné a čo nie. Súd je toho názoru, že skutočnosť, že v niektorej rodine sa varí viac a v inej menej, nemôže automaticky znamenať vyššie náklady na stravovanie tam, kde sa uprednostňuje varená strava, pretože podstatná je skladba samotnej stravy. Je však nanajvýš pravdepodobné, že v domácnosti otca sa varí bez ohľadu na to, či tam L. je

- 10 -

9P/118/2016

alebo nie je a prítomnosť trojročného, resp. teraz už takmer štvorročného dieťaťa určite nespôsobuje enormný nárast výdavkov na stravovanie v rodine otca. V konaní taktiež nebolo preukázané, že by maloletá trávila u otca každý víkend, čo poprela matka tak v tomto konaní ako aj v konaní o určenie manželského výživného, pričom otec túto skutočnosť ničím nepreukázal (podanie matky zo dňa 6.3.2017 v konaní sp. zn. 14C/351/2016 - manželské výživné, kde matka uvádza: „Čo sa týka zvýšených výdavkov v súvislosti s pobytom dieťaťa u otca počas styku, pravda je taká, že styk otca s maloletou v rozhodnom období neprebíhal a neprebíha pravidelne a už vôbec nie v rozsahu určenom súdnym rozhodnutím. Cez pracovný týždeň sa otec s maloletou nestretával a bral si ju k sebe maximálne na dva víkendy v mesiaci, pričom v súvislosti so štvordňovým pobytom v mesiaci nemôžu otcovi vznikáť žiadne neprimerane vysoké výdavky“).

33. Pokiaľ ide o ďalšie odôvodnené výdavky maloletej, nemožno samozrejme zabudnúť na výdavky na hygienické potreby maloletej, oblečenie, hračky, voľnočasové aktivity, prípadne lieky počas choroby, rovnako na plienky, ktoré maloletá používala v noci minimálne do decembra 2016, čo je zrejme z vyjadrenia matky zo 14.12.2016 (č. l. 301). V tejto súvislosti súd musí podotknúť, že otec na pojednávaní dňa 11.9.2017 sám zdôrazňoval, že jeho výdavky na voľnočasové aktivity s maloletou sa stále zvyšujú, nevedno z akého dôvodu toto neakceptuje u matky maloletej, ktorá s ňou takisto podniká takéto aktivity a nepochybne jej s tým tiež vznikajú výdavky. Súd musel uznať aj výdavky maloletej, ktoré vznikli od septembra 2017 od jej nástupu do materskej školy, a to stravné vo výške cca 25 eur mesačne, 7 eur mesačne za pobyt dieťaťa v materskej škole, 7 eur mesačne dobrovoľný príspevok rodičov schválený na triednom aktíve, 12 eur ročne triedny fond, dramaticko - pohybový krúžok 3 eurá mesačne, tanečný krúžok vo L. za 4 eurá mesačne.

34. Súd skúmal životnú úroveň otca, pričom bolo preukázané, že naďalej býva v domácnosti svojich rodičov, ktorým podľa svojho vyjadrenia prispieva na bývanie sumou 104,32 eur mesačne. Používa motorové vozidlo patriace jeho otcovi zn. Škoda Felicia, rok výroby 1998, na tankovanie minie 40 eur mesačne. Jeho priemerná mesačná mzda za obdobie 08/2016 až 07/2017 dosahuje výšku 1.179,83 eur mesačne v čistom, čo je o cca 76,07 eur mesačne viac ako suma, z ktorej súd vychádzal pri vyhlásení rozsudku zo dňa 21.9.2016 (1.179,83 eur - 1.103,76 eur). Po úhrade odôvodnených výdavkov otca, za ktoré súd považoval výdavky na bývanie vo výške 104,32 eur mesačne, pohonné hmoty 40 eur mesačne, internet 17,92 eur mesačne, MHD 21,20 eur mesačne, mobilný telefón 20 eur mesačne, primerané výdavky na stravu, hygienu, oblečenie, otcovi ostane dostatočne vysoká suma na to, aby prispieval na výživu maloletej tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

35. Výživné je prednostnou pohľadávkou a z uvedeného dôvodu a až v prípade, keď sú uspokojené odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, môže otec uspokojovať aj svoje iné potreby, náklady, ktoré nemajú charakter nevyhnutných výdavkov (náklady na voľnočasové aktivity, poisťky, odnášku pošty a pod.) Súd naďalej zotrváva na tom, že pri určení výšky výživného nezohľadnil ani výdavky otca na splátku pôžičky od Štátneho fondu rozvoja bývania vo výške 139,98 eur mesačne, pričom poukazuje na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej záujem maloletého dieťaťa má vždy prednosť pred vyporiadaním majetkových pomerov medzi manželmi. Skutočnosť, že otec spláca úver od Štátneho fondu rozvoja bývania

nemôže byť na ťarchu maloletého dieťaťa a je možné zohľadniť ho pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie v konaní o určenie výživného pre maloleté dieťa. Je zrejmé, že na tunajšom súde prebieha konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania a preto je uvedený výdavok otca relevantný práve v tomto konaní. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti, že aj zo spisu tunajšieho súdu č. k. 16Pc/7/2017 (vyporiadanie BSM) z vyjadrenia otca z 24.3.2017 vyplýva, že otec v konaní okrem iného žiada, aby súd prikázal rodinný dom do výlučného vlastníctva matky a zaviazal ju nahradiť mu splátky dlhu voči Štátnemu fondu rozvoja bývania uskutočnené otcom v období od 1.12.2016 do právoplatnosti rozsudku 16Pc/7/2017. Konanie sp. zn. 16Pc/7/2017 doposiaľ nie je právoplatne skončené.

36. Na záver súd konštatuje, že pri porovnaní príjmov a výdavkov matky a otca maloletého dieťaťa je matka, ktorá si plní vyživovaciu povinnosť aj formou osobnej starostlivosti o maloletú, zaťažená výdavkami na zabezpečenie výchovného prostredia maloletej a jej výživy v oveľa väčšej miere ako otec maloletej, ktorý zdieľa spoločnú domácnosť s rodičmi. Pokiaľ otec vo svojom podaní z 21.11.2016 poukazuje v porovnaní s ním na podstatne vyššiu životnú úroveň maloletého dieťaťa, súd s týmto názorom nemôže súhlasiť, nakoľko je síce pravda, že maloletá býva s matkou v rodinnom dome, tento stav však nie je trvalý, matka nemá záujem o ďalšie bývanie v predmetnom rodinnom dome, dom je predmetom majetkového vyporiadania, matka si po jeho predaji chce vyriešiť bytovú situáciu kúpou primeraného bývania pre seba a maloleté dieťa.

37. Vzhľadom k tomu, že otec v období od právoplatnosti rozvodu dňa 30.11.2016 do júla 2017 pravidelne prispieval na výživu maloletého dieťaťa sumou 200 eur mesačne, v mesiaci august 2017 zaplatil 150 eur, súd určil nedoplatok na výživnom za august 2017 vo výške 50 eur, ktorý otcovi uložil zaplatiť tak, ako je uvedené vo výroku II tohto rozsudku. S poukazom na splatnosť výživného k 15. dňu v mesiaci súd dlžné výživné za september 2017 neurčil, pretože rozsudok bol vyhlásený dňa 11.9.2017 a na pojednávaní otec potvrdil, že výživné za september 2017 zatiaľ nezaplatil.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C. m. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.